

Tuloksia myös poikkeuksellisen vaikeina aikoina

Kriisit ovat osoittaneet, että kehitysyhteistyö on
Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan keskeinen väline.
Tulokset syntyvät yhteistyöllä.

Edukunnan helmikuussa 2022 hyväksymä Kehityspolitiikan ylivaalikautinen selonteko linjaa, että kehityspolitiikka on erottamaton osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, joka tähtää turvallisuuden ja hyvinvoinnin vahvistamiseen kansainvälisen yhteistyön keinoin. Selontekoa koskevassa mietinnössään eduskunnan ulkoasiainvaliokunta toteaa, että osallistukseen globaalien ongelmien ratkaisuun Suomi samalla vahvistaa omaa ulkopoliittista ja taloudellista asemaansa ja kansainvälisiä vaikutusmahdollisuuksiaan.

Tämä tulosraportti esittelee kehityspolitiikan ja -yhteistyön tuloksia vuosilta 2019–2021 Suomen valitsemissa viidessä painopisteessä sekä humanitaarisessa avussa. Lisäksi raportti kertoo kehityspolitiikan toteutuksesta ja ulkopuolisista arvioista sekä siitä, miten edellisen, vuonna 2018 annetun tulosraportin suosituksiin on vastattu. Raportti vastaa myös eduskunnan kehityspolitiikan ylivaalikautista selontekoa koskeviin havaintoihin.

Suomen kehityspolitiikka ja -yhteistyö vastaa tavoitteisiin ja tuottaa tuloksia. Toimimalla osana pohjoismaista ryhmää ja EU:ta sekä osallistumalla monenkeskiseen yhteistyöhön Suomi vahvistaa kestävä kehitystä globaalisti ja edistää Suomelle keskeisiä arvoja ja tavoitteita. Rahoituksen lisäksi tuloksiin vaikuttavat ohjelmissa luodut innovaatiot, vuoropuhelu ja politiikkavaikuttaminen. Näiden merkitystä on vaikea eritellä, minkä vuoksi raportissa käydään läpi pääasiassa ohjelmien kokonaistuloksia, Suomen rahoitusosuutta erittelemättä.

Toimintaympäristö vaikeutunut

Tulosraportin kattama kausi on ollut monin tavoin poikkeuksellinen. Koronapandemia, konfliktit, autoritaarisuuden

lisääntyminen ja ilmastonmuutos sekä olosuhteiden pakosta aiheutuva muutto-liike ovat kääntäneet kehityksen suuntaa globaalisti ja paikallisesti – myös Euroopassa. Lisäksi kansainvälinen politiikka ja suurvaltakilpailu vaikuttavat myös kehityspolitiikkaan. Esimerkiksi Kiinan kasvunut rooli ja painoarvon lisääntyminen näkyvät yhtä lailla maan läsnäolona kehittyvissä maissa, ehdokkuuksissa YK-järjestöissä, kuin rahoituksessakin.

// Kehitys- yhteistyö on keino, ei päämäärä.//

Kiina myös haastaa nykyistä monenkeskistä järjestelmää omilla kehitys- ja turvallisuusaloitteillaan.

Muutokset ovat korostaneet kehityspolitiikan merkitystä osana Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Kehittyviä maita kohtaavissa kriisitilanteissa merkittävä osa Suomen tuesta rahoitetaan kehitysyhteistyömäärärahoista.

Koronapandemian seurauksena erot rikkaiden ja köyhien maiden välillä sekä maiden sisällä ovat kasvaneet entisestään. Pandemia toi esiin puutteita sekä valtioiden kriisinkestävytydessä että huoltovarmuudessa. Suomi vastasi nopeasti kansainvälisiin tarpeisiin. Vuonna 2021 Suomi lahjoitti COVID-19-rokotteita 15,6miljoonan euron arvosta COVAX AMC

-mekanismin kautta jaettavaksi sekä tuki mekanisme 15,2 miljoonalla eurolla rokoteliittouma Gavin kautta.

Meneillään olevia kehitysyhteistyöohjelmia sopeutettiin vastaamaan muuttuneeseen tilanteeseen esimerkiksi opetus- ja vesisektoreilla. Lisäksi Suomi ohjasi varoja humanitaariseen apuun. Kansainvälisen tuen ja solidaarisuuden ansiosta moni kehittyvä maa sai tukea pandemian aiheuttamiin taloudellisiin seurauksiin ja välttyi ajautumasta maksukyvyttömäksi.

Arvopohjaista kehityspolitiikkaa

Kehitysyhteistyö on keino, ei päämäärä. Suomen tavoitteena on tukea kehittyviä maita niin, että nämä voivat jatkossa itse vastata kansalaistensa hyvinvoinnista ja toimeentulosta sekä yhteiskunnan vakaudesta. Siksi Suomi tukee rakenteellisia, järjestelmätason uudistuksia – koulujärjestelmän vahvistamisesta sosiaaliturvan ja verotuksen kehittämiseen sekä kansainvälisen yritysvastuun edistämiseen.

Kehityspolitiikan kysymykset ovat usein samoja, joista on keskusteltu myös suomalaista yhteiskuntaa kehitettäessä. Suomi on kansakuntana rakentanut esimerkiksi äitiysterveysten palveluita, energiatehokkuutta sekä monia teknologisia ja sosiaalisia innovaatioita, joilla nyt voi olla merkittävä rooli kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa.

Työ nojaa aina vahvaan arvopohjaan, jonka mukaisesti ihmisoikeuksien, oikeusvaltioperiaatteen, demokratian, rauhan, vapauden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen ohjaavat Suomen kaikkea kehityspoliittista toimintaa. Maailmanlaajuinen autoritaarisuuden lisääntyminen on entisestään alleviivannut demokratia- ja oikeusvaltiotyön merkitystä sekä kansalaisyhteiskunnan toiminnan vahvistamista kehittyvissä maissa.

Ukrainaa tuetaan mittavasti myös kehitysyhteistyön keinoin

Venäjän laajamittainen hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 on aiheuttanut Ukrainassa valtavaa inhimillistä kärsimystä sekä tuhonnut infrastruktuuria ja ympäristöä. Maan talous on romahtanut ja köyhyys lisääntynyt. Kolmannes kansasta on joutunut pakenemaan kodeistaan: noin seitsemän miljoonaa ukrainalaista on paossa sotaa maan sisällä, ja 7,5 miljoonaa Euroopan maissa. Suomesta väliaikaista suojelua on hakenut 40 000 ukrainalaista.

Hyökkäyksellä on myös laajoja globaaleja vaikutuksia. Kiristynyt turvallisuustilanne ja pakolaisuuden lisääntyminen sekä ruoka- ja energiaturvan heikentyminen näkyvät erityisesti maissa, jotka olivat Ukrainan ja Venäjän viljan- tai energiantuonnista riippuvai-

sia. Viljapula vaikuttaa myös avustusjärjestöjen työhön. Maailman ruokaohjelman WFP:n hätäavuksi muun muassa Afganistaniin ja Jemeniin hankkimasta viljasta puolet tuli aiemmin Ukrainasta ja Venäjältä. YK:n mukaan Venäjän hyökkäyksen vaikutukset iskevät pahiten 69 maahan, joissa asuu yhteensä 1,2 miljardia ihmistä.

Kansainvälinen yhteisö on tukenut Ukrainaa monin tavoin. Myös Ukrainasta paenneita vastaanottanut Moldova on saanut tukea. Ukrainalle annettavan puolustustarvike- ja materiaaliavun lisäksi merkittävä osa Suomen Ukrainalle antamasta tuesta tulee kehitysyhteistyövaroista. Helmikuun 2022 jälkeen Suomen tukea on sekä lisätty että sopeutettu niin, että se vastaa

akuuttiin hätään ja vahvistaa yhteiskuntaa sodan keskellä. Tavoitteena on myös rajoittaa sodan kielteisiä pitkäaikaisia vaikutuksia ja valmistautua yhteiskunnan palautumiseen sodasta. Suomi on myöntänyt Ukrainalle lisätukea kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun kautta vuoden 2022 aikana yhteensä 91 miljoonaa euroa.

Myös Suomen pitkäjänteisempi tuki Ukrainan kehitykselle jatkuu. Suomen tavoitteena on Ukrainan yhteiskunnan kriisinsietokyvyn vahvistaminen ja maan omien uudistusten pitkäjänteinen tukeminen. Tätä tehdään erityisesti tukemalla perus- ja ammattiopetuksen kehittämistä, oikeusvaltiokehitystä sekä kestäviä energia- ja ilmatoratkaisuja.

Merkittävä osa Suomen kehitysyhteistyöstä kohdistuu niin sanottuihin hauraisiin maihin ja tilanteisiin, joissa avun tarve on suurin. Arvioiden mukaan jopa 2/3 maailman köyhimmistä ihmisistä elää hauraissa tai väkivallasta tai konfliktista kärsivissä maissa. Toimiminen köyhissä ja hallinnoltaan heikoissa maissa tuo työhön väistämättä riskejä. Niiden ennakointi ja hallinta ovat keskeinen osa yhteistyön toimeenpanoa.

Vaikeissa olosuhteissa elävien ja kaikkien haavoittuvimmassa asemassa olevien ihmisten tukeminen on usein hankalinta, kalleinta ja epävarmintä. Silti se on Suomen kehityspolitiikan tavoitteiden ja periaatteiden mukaisesti kaikkein tärkeintä, jotta voimme aikaansaada pysyvää muutosta.

Pitkäjänteisyys, jatkuvuus ja ennakoitavuus tuovat tuloksia

Raportointikauden aikana Suomessa on vahvistettu kehityspolitiikan pitkäjänteisyyttä ja johdonmukaisuutta. Kehityspolitiikan ylivaalikautisen selonteon mukaisesti Suomi kohdentaa työtä viidelle painopisteelle, joita ovat (i) naisten ja tyttöjen oikeudet, (ii) koulutus, (iii) kestävä talous ja ihmisarvoinen työ, (iv) rauhanomaiset, demokraattiset yhteiskunnat ja (v) ilmastonmuutos, luonnon monimuo-

//Kehityspolitiikalla edistetään Suomelle tärkeitä arvoja ja tavoitteita.//

toisuus sekä luonnonvarojen kestävä hallinta ja käyttö.

Selonteon mukaisesti Suomi keskittyy kehityspolitiikassaan vahvuusalueisiin, joissa juuri Suomella on hyvät mahdollisuudet tukea kestävä kehitystä ja joilla on erityistä merkitystä toisiinsa kytkeytyvien kestävä tavoitteiden saavuttamisessa.

Työt painopisteissä ohjaavat niin sanotut tuloskartat, jotka kuvaavat, mitä tavoitellaan sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, ja mitkä tekijät tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavat. Tuloskartat ja niihin liittyvät seurantamittarit löytyvät tämän raportin liitteestä 5. Tulosten

seurannassa apuna on vuonna 2019 käyttöön otettu tietojärjestelmä.

Yhteistyön kokonaiskuva muuttunut

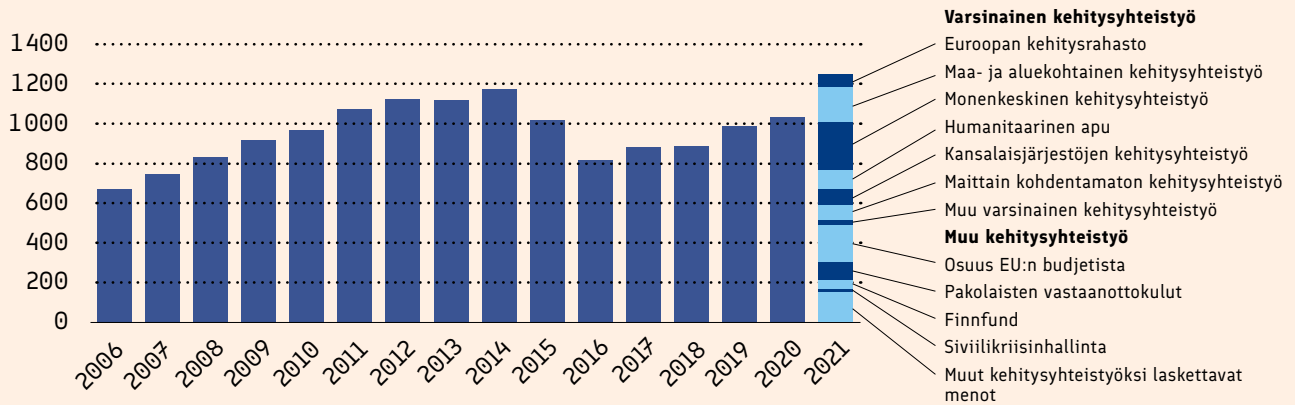
Raportti kertoo myös Suomen kehitysyhteistyön luonteen muuttumisesta. Tämä, kuten vuoden 2016 leikkausten vaikutukset, näkyvät tuloksissa viiveellä. Perinteiset Suomen itse hallinnoimat hankkeet ovat vähentyneet ja pääpaino on siirtynyt kansainvälisten järjestöjen, rahoituslaitosten ja EU:n kautta tehtävään yhteistyöhön. Muutos näkyy muun muassa siinä, että moni yhteistyö Suomen perinteisesti vahvoilla vesi-, metsä- ja ruokasektoreilla on päättynyt. Samaan aikaan politiikkavaikuttamisen merkitys monenkeskisten järjestöjen, rahoituslaitosten ja EU:n suuntaan on kasvanut.

Jotta Suomi pystyy omalta osaltaan vastaamaan kontekstien ja kehitysyhteistyön jatkuvasti muuttuviin vaatimuksiin, on eri yhteistyömuotoja hyödynnettävä parhaalla mahdollisella tavalla. Samalla ulkoasiainhallinnossa on kiinnitettävä erityistä huomiota voimavarojen suuntaamiseen ja kohdentamiseen, osaamisen vahvistamiseen ja henkilökunnan kouluttamiseen myös jatkossa.

MÄÄRÄRAHAT KASVOIVAT VUOSINA 2019–2021

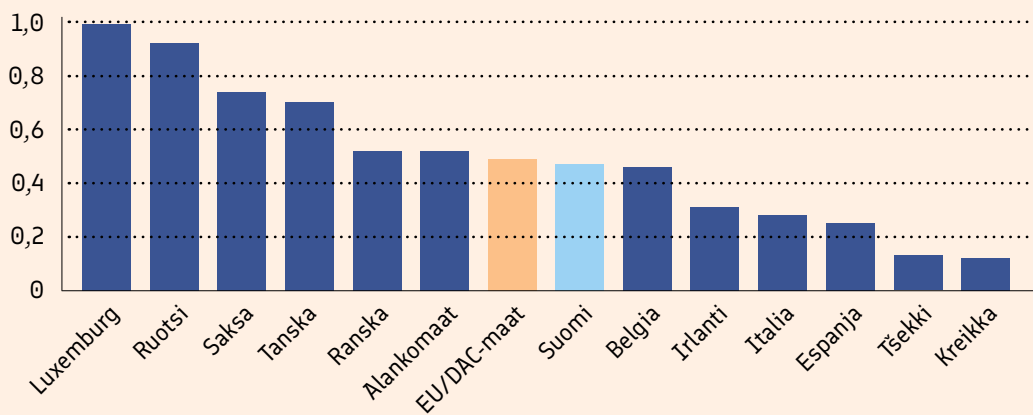
Kehitysyhteistyön määrärahat jaotellaan varsinaiseen ja muuhun kehitysyhteistyöhön. Vuonna 2021 varsinaisen kehitysyhteistyön osuus oli 60,5 prosenttia kokonaisuudesta. Muuhun kehitysyhteistyöhön tilastoidaan esimerkiksi pakolaisten vastaanottokuluja, kehitysyhteistyön osuus EU:n talousarviosta sekä laina- ja sijoitusmuotoinen rahoitus.

LÄHDE: UM

SUOMEN KEHITYSYHTEISTYÖMENOT EU:N KESKITASOA

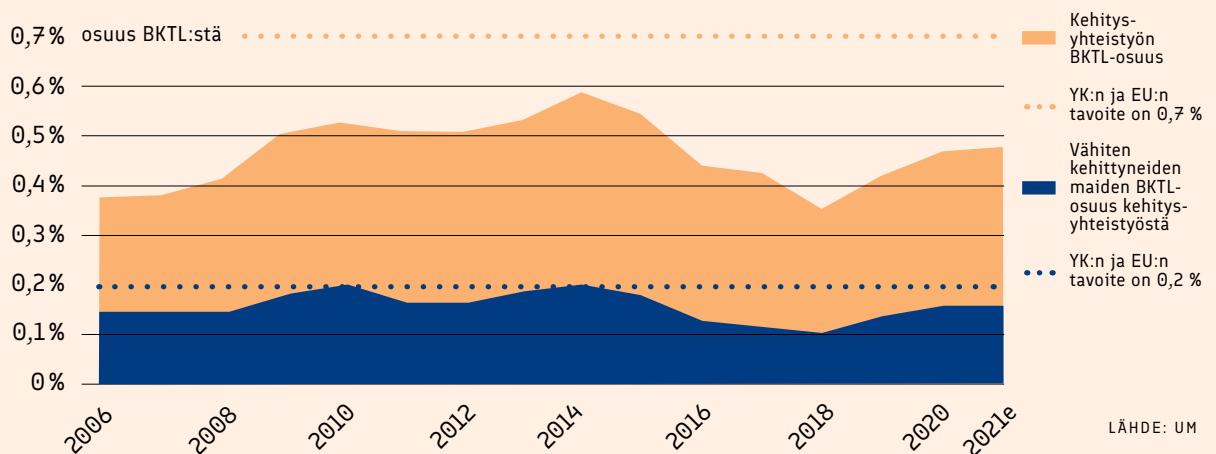
Suomen kehitysyhteistyön menot olivat vuonna 2021¹ yhteensä 1 214 miljoonaa euroa. Niitä nosti laina- ja sijoitusmuotoinen rahoitus, jonka kehitysyhteistyöksi laskettava osuus oli 175 miljoonaa euroa.

LÄHDE: OECD

KOHTI KANSAINVÄLISIÄ TAVOITTEITA

Kehitysyhteistyömaksatusten osuus Suomen bruttokansantulosta. Vuonna 2021² osuus oli 0,48 prosenttia BKTL:stä ja vähiten kehittyneisiin maihin kohdistui 0,15 prosenttia BKTL:stä.

LÄHDE: UM

Sinnikkäästi sukupuolten tasa-arvon puolesta

Sukupuolten tasa-arvo on yksi Suomen kehityspolitiikan ja -yhteistyön kärkitavoitteista, jota edistetään kaikessa kehitysyhteistyössä. Rahoituksen lisäksi Suomi edistää tasa-arvoa poliittisella vaikuttamistyöllä.

Evaluoitien mukaan sukupuolten tasa-arvon edistäminen on ollut Suomen tuloksellisin ja näkyvin vaikuttamisteema. Tässä raportissa näitä vaikuttamistyön tuloksia esitellään kaikkien painopisteiden yhteydessä.

Suomen keskeinen kumppani tasa-arvon edistämässä on YK:n tasa-arvojärjestö UN Women, jonka suurin yksittäinen rahoittaja Suomi on viime vuodet olleet. Kumppanuuden strategisuutta lisää se, että UN Womenin tehtävänä on varmistaa sukupuolten tasa-arvon huomiointi myös kaikessa YK:n toiminnassa.

Järjestö esimerkiksi varmisti sukupuolineräkulman nousemisen YK:n koronatoimien keskiöön. Suomi on myös varmistanut tasa-ar-

vonäkökulman vahvistamisen monessa kansainvälisessä järjestössä, kuten YK:n lastenjärjestö UNICEFissa, Maailman ruokaohjelma WFP:ssä ja YK:n maatalous- ja elintarvikejärjestö FAOssa. Suomi vaikutti muiden Pohjoismaiden kanssa Maailmanpankin tasa-arvostrategian laatuun, toimeenpanoon ja vaikuttavuuden arviointiin.

Suomen rooli tasa-arvon edistäjänä on korostunut entisestään, kun naisten ja tyttöjen oikeuksia haastetaan globaalisti. Suomi on samanmielisten maiden kanssa varmistanut, että kansainvälisesti sovitusta naisten ja tyttöjen oikeuksien standardeista pidetään kiinni. Myös YK:n ihmis-oikeusneuvoston jäsenenä 2022–2024 Suomi korostaa naisten ja tyttöjen oikeuksia. Neuvostossa Suomi on haastavassa tilanteessa vastustanut sukupuolten tasa-arvoon, vammaisten henkilöiden oikeuksiin sekä moniperusteisen syrjinnän puuttumiseen liittyviä heikkouksia.

Määrärahat kasvaneet

Kehityspolitiikan ylivaalikautinen selontekeo tähtää kehitysyhteistyöhön käytettyjen voimavarojen turvaamiseen. Suomi on sitoutunut YK:ssa tavoitteeseen käyttää 0,7 prosenttia bruttokansantulosta kehitysyhteistyöhön.

Kuluva vaalikausi on antanut vahvan tuen kehityspolitiikalle. Vuosien 2019–2021 aikana määrärahat kasvoivat tasaisesti niin, että vuonna 2021 ne saavuttivat vuoden 2016 leikkauksia edeltäneen tason.

Kun katsotaan raportointikauden kehitysyhteistyömaksatuksia, suurimpana toimialana on säilynyt kehittyvien maiden julkisen hallinnon, yhteiskunnan ja opetuksen kehittäminen. Kansalaisjärjestöjen tekemä yhteistyö on kasvanut tasaisesti hallituskauden aikana ja konfliktien ehkäisyyn sekä humanitaariseen apuun suunnattuja varoja on lisätty. Vuosien

2019–2021 välisenä aikana ulkoministeriön kehitysyhteistyörahoituksesta 76 prosenttia kohdistui toimille, joka sisälsivät sukupuolten tasa-arvoa edistäviä tavoitteita. Myös kehitysyhteistyön ihmis-oikeusperustaisuus on vahvistunut.

Kehitysyhteistyön maksatuksista niin sanotun muun kehitysyhteistyön osuus on noussut vuodesta 2016 lähtien. Kasvua selittää erityisesti kehityspoliittinen laina- ja sijoitusmuotoinen rahoitus, jolla tuetaan etenkin kehittyvien maiden ilmastotoimia sekä laajemmin taloudellista kehitystä ja yksityissektoria. Niihin sijoitettu pääoma palautuu takaisin pitkällä aikavälillä.

Kiitosta OECD:ltä

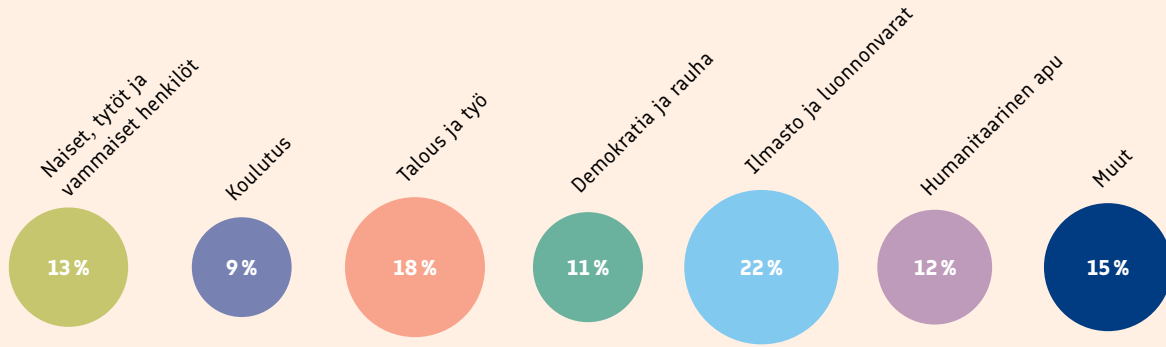
Viime vuosina kehitysyhteistyön hallinnointijärjestelmiä ja riskienhallintaa on tehostettu. Myös varojenkäyttöä koskeva avoimuus avoimuus on eduskunnankin

edellyttämällä tavalla vahvistunut. Vuoden 2021 lopussa ulkoministeriö julkaisi OpenAid.fi-sivuston, joka kertoo mihin, miten ja milloin Suomen kehitysyhteistyövaroja on käytetty.

Uudistukset ovat tuoneet Suomelle kiitosta OECD:n kehitysapukomitealta DACilta. Sujuviksi hiottujen järjestelmien ansiosta Suomi on kyennyt vastaamaan joustavasti ja tehokkaasti myös oman vaikutusvaltamme ulkopuolella olevien tekijöiden aiheuttamiin haasteisiin. Yhdessä kumppaniensa kanssa Suomi on saanut aikaan konkreettisia tuloksia, jotka parantavat kehittyvien maiden ihmisten ja yhteiskuntien toiminta- ja kriisinsietokykyä. DAC toteaa tämän johtuvan Suomen kehityspolitiikan pitkäjänteisistä painotuksista, joustavasta tavastamme toimia kumppaneidemme kanssa sekä kyvyttämme vaikuttaa globaaleihin toimijoihin.

STRATEGISET PAINOPISTEET NÄKYVÄT RAHOITUSPÄÄTÖKSISSÄ

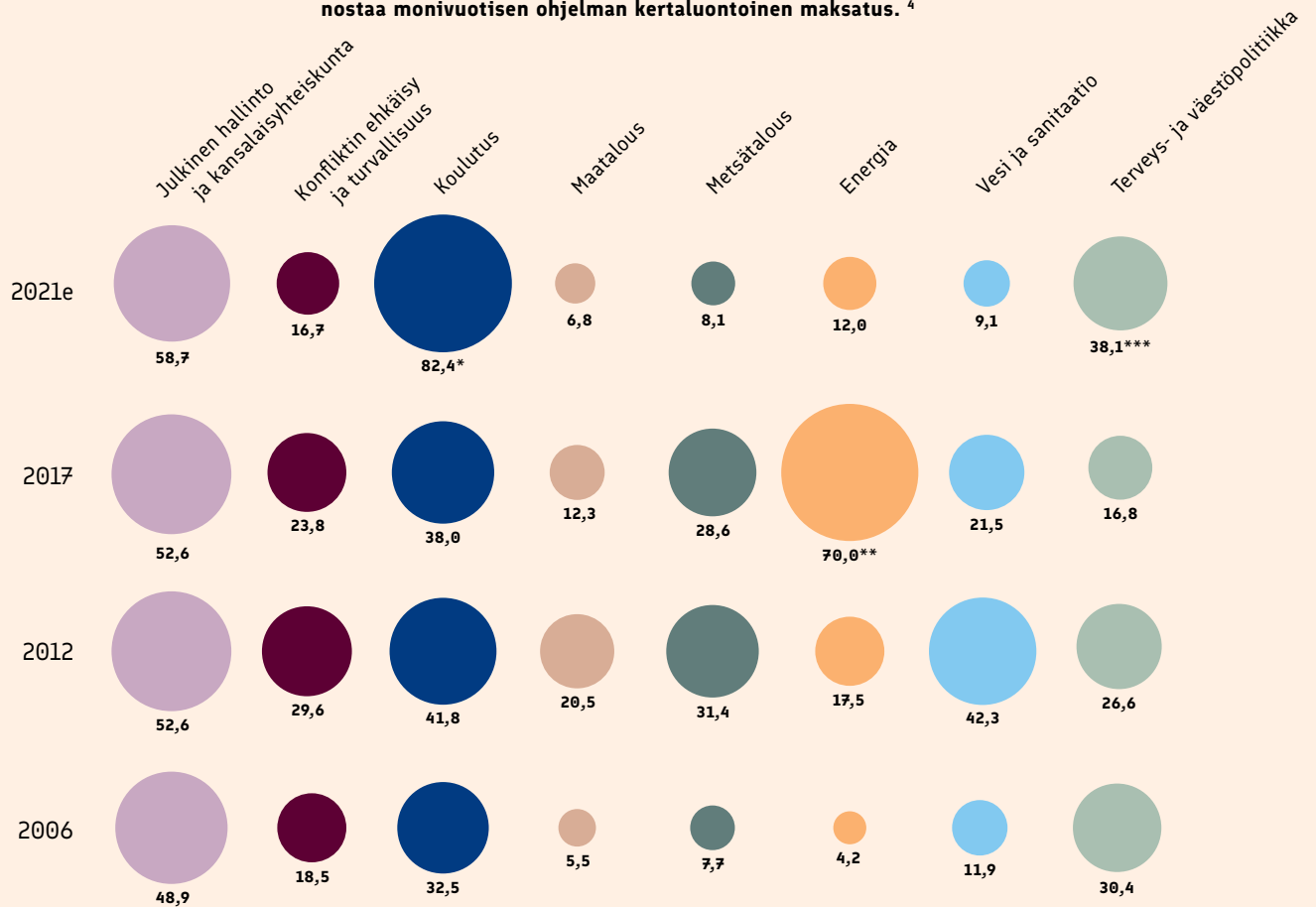
Vuosien 2019–2021 rahoituspäätökset jaoteltuna sen mukaan, mitä painopistettä ne ensisijaisesti edistävät. Muut-kohdassa näkyvät päätökset kattavat esimerkiksi monikeskisen yhteistyön yleistukia, jotka kohdentuvat useille painopisteille.³

LÄHDE: UM

KORONAPANDEMIA LISÄSI YHTEISTYÖTÄ TERVEYSKYSYMYKSISSÄ

Maksatukset valikoiduille sektoreille vuosina 2021, 2017, 2012 ja 2006 OECD/DAC-luokituksen mukaisesti. Sektorin rahoitusta voi yksittäisenä vuonna nostaa monivuotisen ohjelman kertaluontoinen maksatus.⁴

* Sisältää 25 miljoonan euron rahoituksen Global Partnership for Education -rahastolle.

** Sisältää 68 miljoonan euron sijoituksen IFC-ilmastorahastoon sekä Finnfundin sijoituksista palautuvaa pääomaa 5 miljoonaa euroa (netto). Varsinaiseen kehitysyhteistyöhön 7 miljoonaa euroa.

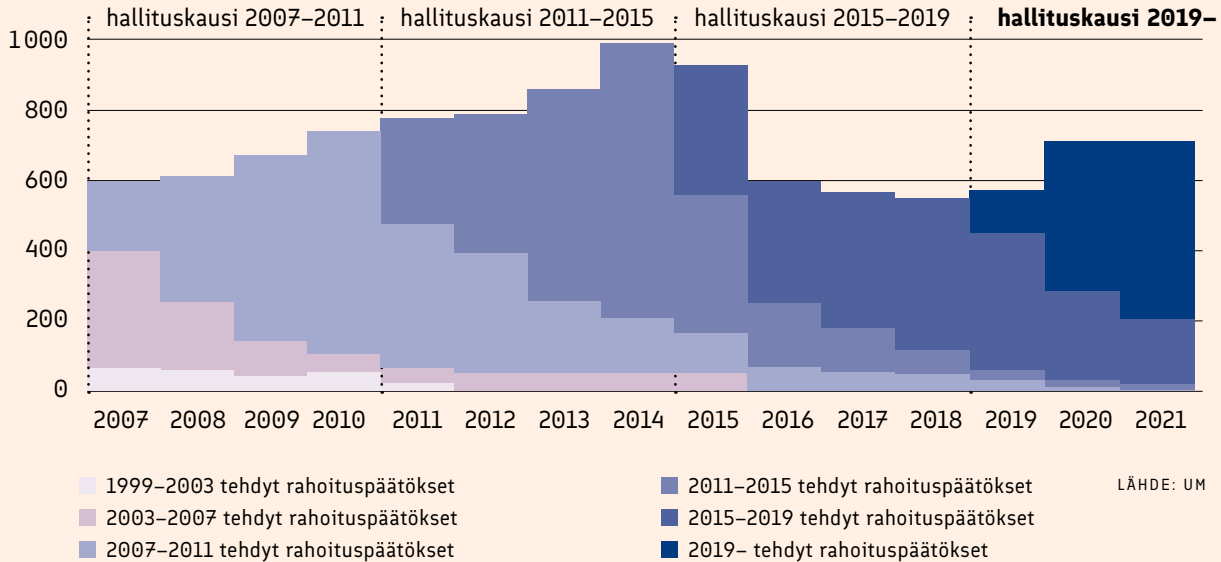
*** Sisältää koronapandemiaan liittyneen 15,3 miljoonan euron rahoituksen rokoteallianssi GAVI:lle.

LÄHDE: UM

OHJELMAT JATKUVAT YLI HALLITUSKAUSIEN

Varsinaisen kehitysyhteistyön maksatukset sen mukaan, millä hallituskaudella ohjelma on päätetty käynnistää⁵.

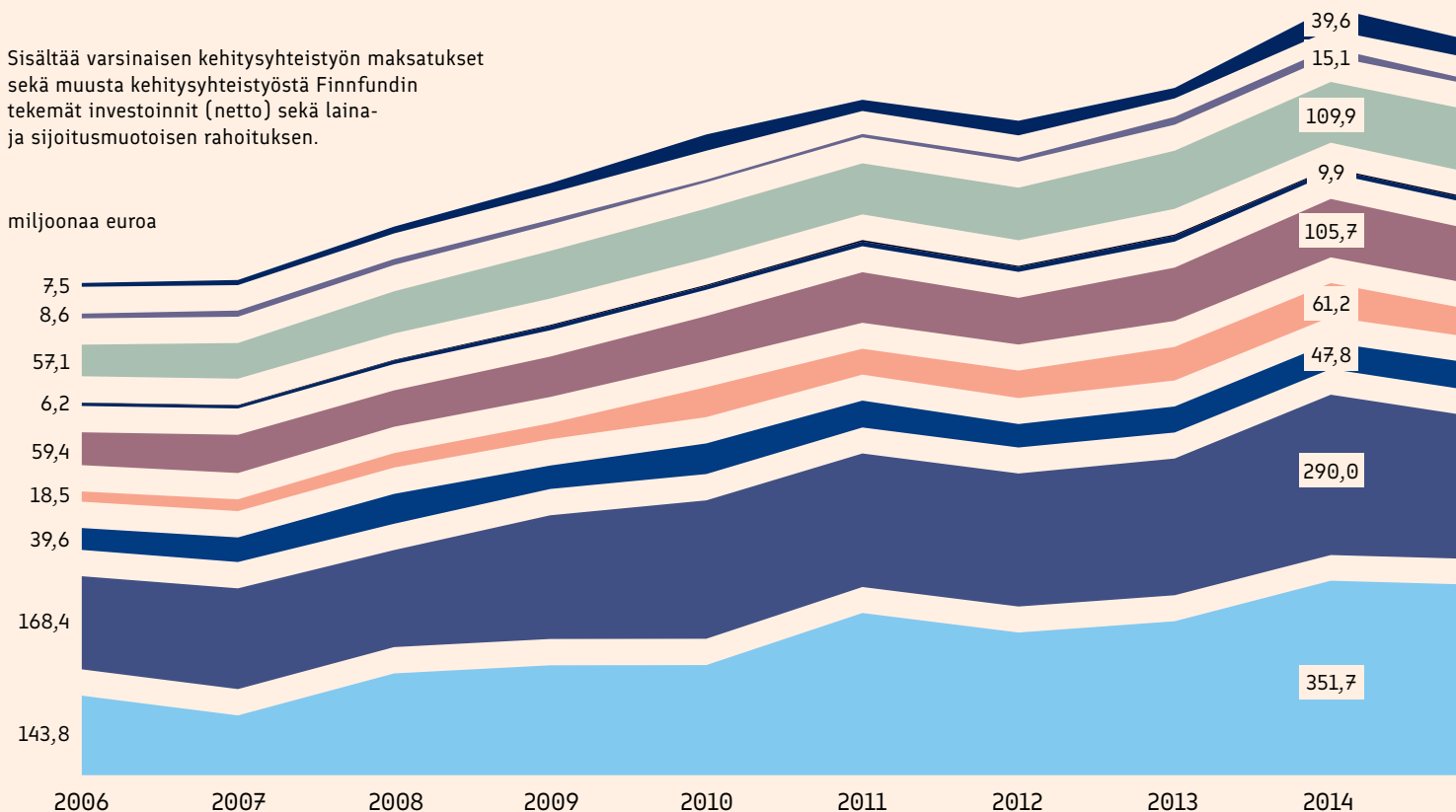

LAINA- JA SIOJITUSMUOTOISEN RAHOITUKSEN OSUUS KOKONAISUUDESTA KASVANUT

Varojen jakautuminen käyttötavan ja/tai kumppanin mukaan vuosina 2006–2021.

Sisältää varsinaisen kehitysyhteistyön maksatukset sekä muusta kehitysyhteistyöstä Finnfundin tekemät investoinnit (netto) sekä laina- ja sijoitusmuotoisen rahoituksen.

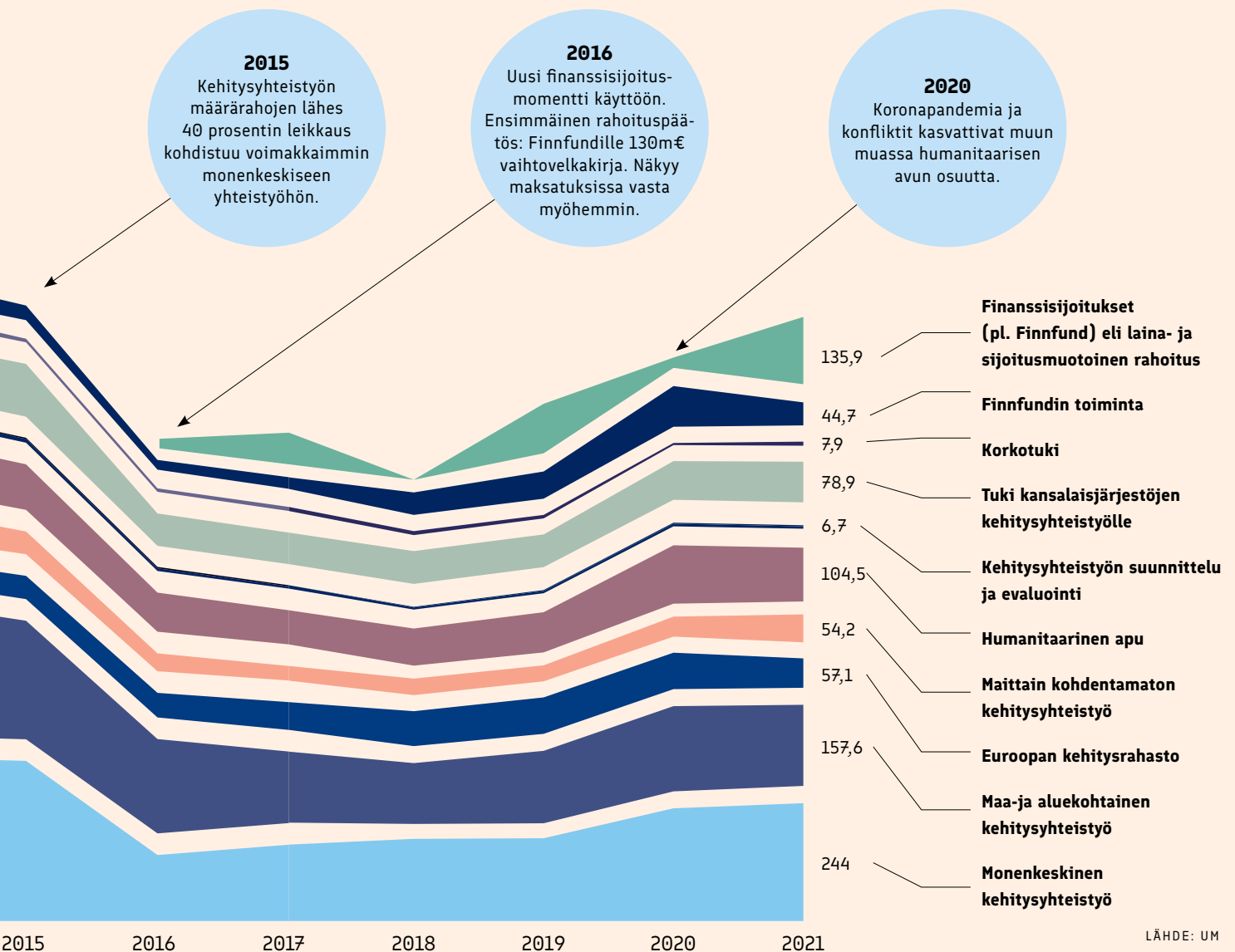
miljoonaa euroa

Vuosina 2019-2021 tehdyt ja valmistellut kehityspoliittiset linjaukset

- Humanitaarisen avun linjaus (2019)
- Ilmastoulkopolitiikan toimintaohjelma ja ilmastoverkoston perustaminen (2019)
- Kehityspoliittinen investointisuunnitelma (2019)
- Verotus ja kehitys -toimintaohjelma (2020)
- Lämpöeräkaavien tavoitteiden toimeenpanon linjaus (2020)
- Kehityksen, humanitaarisen avun ja rauhantyön yhteensovittamisen ohjeistuksia (2020)
- Kehityspolitiikan ylivaalikautinen selonteko (2021)
- Tax Responsibility Principles in Finland's Development Cooperation Funding to the Private Sector (2021)
- Suomen julkisen kansainvälisen ilmasto- ja kehityksen toimeenpanon suunnitelma (2022)
- Kestävän kehityksen rahoituksen linjaus (2022)
- Kolmoisneksus ja yhteistyö hauraiden valtioiden ja alueiden kanssa -ohjeistus (2022)

Strateginen pitkäjänteisyys kannattaa

Kehitysyhteistyön tulokset näkyvät erilaisilla aikajäniteillä. Tästä hyvä esimerkki on Nepal, jonka kanssa Suomi on tehnyt pitkään suunnitelmallista yhteistyötä.

Kehitysyhteisöpolitiikan ja -yhteistyön tulokset voidaan jaotella välittömiin ja keskipitkän aikavälin tuloksiin sekä pitkän aikavälin vaikutuksiin. Esimerkiksi koulutusalan yhteistyössä välitön tulos voi olla uudistettu oppikirja tai koulutusta saanut opettaja. Keskipitkän aikavälin tuloksista kertovat esimerkiksi

uudistuneet opetusmenetelmät ja pitkän aikavälin vaikutuksista oppimistulosten paraneminen.

Osa kehitysyhteistyön tuloksista ja vaikutuksista on yksiselitteisesti nähtävissä, osa vaikeammin hahmotettavissa. Esimerkiksi ihmisten asenteisiin vaikuttaminen on työtä, jonka tulokset syntyvät hitaasti.

Mitä pidemmälle tulosten ketjussa mennään, sitä enemmän muilla kuin yksin Suomen toimilla on merkitystä ja vaikutusta. Jos tilanne muuttuu, ohjelmien toteutusta muutetaan. Toisaalta esimerkiksi konfliktin tai kriisin yhteydessä kehityspolitiikan keinot eivät riitä, vaan tarvitaan muitakin toimia, esimerkiksi kriisinhallintaa tai rauhanvälitystä.

Tulokset näkyvät Nepalissa

Hyvä esimerkki tulosten erilaisista aikajäniteistä, yhteiskunnallisten muutosten monipolvisuudesta ja pitkäjänteisen kumppanuuden merkityksestä on Nepal, jonka kanssa Suomi on tehnyt yhteistyötä 1980-luvulta lähtien.

Suomi on tukenut Nepalia muun muassa metsätaloudessa, vesihuollossa, sanitaation ja hygienian parantamisessa sekä opetusallalla. Suomi on myös määrätietoisesti edistänyt naisten ja tyttöjen oikeuksien toteuttamista. Tuki on perustunut maan omiin kehityssuunnitelmiin ja yhdessä sovittuihin tavoitteisiin. Nepalilain omasta sitoutumisesta tavoitteisiin kertoo esimerkiksi se, että maa on rahoittanut

1980

Alle 5-vuotiaiden lapsikuolleisuus 20,8 %

1981

Nepalia hallitsee kuningas. Talous on vaikeuksissa.

1981

Sanitaatio on käytössä 2 %:lla kansasta.

1985

Nepal avaa talouttaan, kauppaa vapautetaan ja teollistuminen alkaa.

1995

Äärimmäisessä köyhyydessä elää 45 % väestöstä.

1980

1983

1990

Suomen kehitysyhteistyö alkaa.

Suomi tukee:
→ Metsänhoitoa ja hallinnointia
→ Karttojen tuottamista
→ Veden saatavuutta ja sanitaatiota
→ Opetusalaa

1996

Sisällissota alkaa ja talous heikkenee. Moni lähtee siirtotyöläiseksi.

2000

Tytöistä 36 % ja pojista 20 % koulun ulkopuolella.

2000

Naisten osuus parlamentissa 6 %

2006

Sisällissota päättyy.

2008

Nepal luopuu monarkiasta.

2008

Naisten osuus parlamentissa 33 %

2000

Kehitysyhteistyössä huomio:
→ Paikalliseen omistajuuteen
→ Tulosten kestävyteen
→ Sukupuolten tasa-arvoon

Suomi tukee rauhanprosessia ja oikeusjärjestelmän kehittämistä.

Ulkomailla työskentelevien rahalahetykset kannattavat taloutta.

itse suuren osan yhteisistä ohjelmista, valtiotasolta yhteisöihin.

Yhteistyön alkuvuosina Nepal kuului maailman köyhimpiin valtioihin, jossa lukea osasi vain joka viides. Kumppanuuden aikana maata ovat kohdanneet niin sisällissota kuin luonnonkatastrofit, mutta niistä huolimatta köyhyys on vähentynyt, lukutaito lisääntynyt ja puhdasta vettä on lähes kaikkien saatavilla. Maan odotetaan nousevan vähiten kehittyneiden maiden kategoriasta alemman keskitulotason maaksi lähivuosina.

Aikajana havainnollistaa, miten pitkjänteinen yhteistyö on mukautunut muuttuneisiin haasteisiin sekä osaltaan tukenut Nepalín kehitystä.

Avainasemassa paikallinen omistajuus

Evaluaatioiden mukaan hyvien tulosten takana on muun muassa tiivis vuoropuhelu kumppanimaan kanssa.

Evaluoitien mukaan Suomen työllä vastataan oikeaan tarpeeseen. Tulokellisuutta ovat edistäneet muun muassa toiminnan suunnitelmallisuus, pitkäjänteisyys, kumppanimaiden toimijoiden omistajuus sekä tiivis yhteistyö eri kumppaneiden ja verkostojen kanssa. Myös kehityspoliittisiin painopisteisiin nojautuminen, maastrategiat ja -ohjelmat sekä kattava edustoverkosto edistävät tulokellisuutta ja resurssien kohdentamista. Lisäksi

Suomi tunnetaan joustavana toimijana, joka pystyy tarttumaan uusiin mahdollisuuksiin ja sopeutumaan muuttuviin tilanteisiin.

Kehityspolitiikan, painopisteiden, yhteistyömuotojen ja hankkeiden tasolla tehtävä seurantatietojen analysointi auttaa ulkoministeriötä ohjaamaan työtä kohti parempia tuloksia. Yhä vaikeammassa olosuhteissa tulokellisuus syntyy paikallisen omistajuuden tukemisesta, yhteistyöstä eri toimijoiden kanssa, selkeästä profiilista ja asiantuntemuksesta sekä aktiivisesta poliittisesta vuoropuhelusta.

2019

Sanitaatio on käytössä kaikilla nepalilaisilla.

2020

Yläkoulun suorittaa loppuun 71,1 % lapsista ja nuorista.

2020

Koronapandemia katkaisee koulunkäynnin. Köyhyys lisääntyy.

2022

Nepalín siirtymäkausi keskitulon maaksi alkaa.

2020

Suomi tukee etäoppimisen keinoja, vesi- ja sanitaatiopalvelujen saatavuutta sekä naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ehkäisyä. Suomi lähettää materiaaliapua pandemian hoitoon osana EU:n pelastuspalvelumekanismia.

2010

Äärimmäisessä köyhyydessä elää 25 % väestöstä.

2015

Maanjäristyksessä kuolee 9000 ihmistä.

2015

Uusi perustuslaki vahvistaa naisten osallistumista paikallistason päätöksentekoon.

2015

Intian kauppasaarto iskee talouteen.

2017

Nepal siirtyy liittovaltiojärjestelmään.

2010

Suomi tukee konfliktista kärsineitä naisia pääsemään tukimuotojen piiriin.

Suomi tukee puhtaan veden ja sanitaation saatavuutta sekä koulunkäynnin jatkumista.

Kehitysyhteistyössä korostuu paikallinen omistajuus ja sukupuolten tasa-arvo päätöksenteossa.

Miten vuoden 2018 tulosraportin johtopäätöksissä on edistytty?

Vuonna 2018 annettu tulosraportti sisälsi kuusi toiminnan kehittämiseen tähtävää johtopäätöstä. Plussat ovat nostoja siitä, miten johtopäätöksiin on vastattu, miinukset kuvaavat asioita, joissa on parannettavaa.

1

Suomen kannattaa keskittää riittävät resurssit tärkeimpien tavoitteiden saavuttamiseen.

- + Sukupuolten tasa-arvoa, koulutusta ja ilmastoa koskeva työ on vahvistunut.
- + Tulostavoitteiden saavuttamisen tueksi on laadittu kahdenvälisen yhteistyön maastrategiat ja -ohjelmat 2021–2024 sekä monenkeskisen yhteistyön vaikuttamissuunnitelmat.
- + Kehitysyhteistyön BKTL-osuus on noussut 0,36 prosentista (2018) 0,47 prosenttiin (2021e).
- + Jo päätetyn laina- ja sijoitusmuotoisen rahoituksen odotetaan vivuttavan yli 1,7 miljardia euroa muuta rahoitusta ilmasto- ja kehitysrahoitukseen.
- Kehityspolitiikan ylivaalikautinen selonteko asettaa 0,7 prosentin BKTL-osuuden saavuttamisen tavoitteeksi vuoden 2030. Välitavoitteet sisältävää aikataulutettua tiekarttaa ei kuitenkaan ole laadittu.

2

Tulokset edellyttävät linjan säilyttämistä ja kykyä reagoida muutoksiin.

- + Kehityspolitiikan ylivaalikautinen selonteko (2022) vahvistaa kehityspolitiikan ja -yhteistyön pitkäjänteisyyttä.
- + Suomi on pystynyt mukauttamaan toimintaansa nopeasti ja joustavasti koronapandemian ja muiden toimintaympäristön muutosten keskellä.
- + Maaohjelmien sopeutumista muutoksiin on lisätty.
- + Kaupallista yhteistyötä on lisätty kumppanimaissa, joissa siihen on maiden kehityksen myötä edellytykset.
- Koronapandemia toteutti riskin, jonka mittakaavaan ei ollut osattu varautua. Myös konfliktit ja luonnonkatastrofit heikensivät aiemmin saavutettua kehitystä ja hidastivat yhteistyöohjelmien toteutusta.

3

Arvopohjaisuus lisää vaikuttavuutta.

- + Suomi on edistänyt laaja-alaisesti ihmisoikeuksien, demokratian sekä oikeusvaltioperiaatteen toteutumista olennaisena osana ulkopolitiikkaa.
- + Kehitysyhteistyön ihmisoikeusperustaisuus on vahvistunut.
- + Sukupuolten tasa-arvon rahoitus on kasvanut. Suomi edellyttää kumppaneiltaan seksuaalista häirintää ja hyväksikäyttöä ehkäisevien periaatteiden ja standardien toimeenpanoa. Myös ulkoasianhallinnon oma ehkäisevä ohjeistus on rakenteilla.
- + Suomi on noussut tunnustetuksi vammaisten henkilöiden oikeuksien ajajaksi ulkopolitiikassaan, esteettömyys ja saavutettavuus huomioidaan paremmin myös kehitysyhteistyössä.
- + Ilmastorahoitus on vankalla kasvuuralla; ilmastoulkopolitiikan toimintaohjelma ja Suomen julkisen kansainvälisen ilmastorahoituksen toimeenpanon suunnitelma (2022) vahvistavat ilmastotoimia.
- + Vähiten kehittyneiden maiden BKTL-osuus on noussut 0,11 prosentista (2018) 0,15 prosenttiin (2021e)
- Vammaisten henkilöiden oikeuksia edistävä rahoitus on pysynyt matalana.

4

Hauraita ja konfliktimaita on tuettava pääsemään jaloilleen.

- + Suomi on jatkanut hauraiden maiden ja alueiden tukemista, koska niissä avun tarve on suurin.
- + Suomi on tukenut kokonaisvaltaisesti Afganistania, Myanmaria, Etiopiaa, Somaliata, Palestiinalais-alueita ja Syyria sekä Irakia.
- + Ohjeistus humanitaarisen avun, kehitysyhteistyön ja rauhanrakentamisen yhteensovittamiseksi on valmistunut.

5

Kehitysyhteistyön toimeenpanon ja kehitysrahoituksen uudistamista on syytä jatkaa.

- + Kehitysyhteistyön painopisteille ja humanitaariselle avulle tehdyt tulokartat sekä uusi tietojärjestelmä tukevat yhteistyön suunnittelua, raportointia ja ohjaamista.
- + Laina- ja sijoitusmuotoinen rahoitus on vakiintunut osaksi Suomen kehitysyhteistyötä.
- + Kehitysyhteistyön riskienhallintaa on uudistettu, kehitysyhteistyön riskienhallintapolitiikka valmistui 2021.

6

Kehitystulokset voivat vahvistua kokonaisvaltaisemmalla yhteistyöllä.

- + Kehityspolitiikan ylivaalikautinen selonteko ja Afrikka-strategia kannustavat eri toimijoiden yhteistyöhön.
- + Maastrategiat tähtäävät kumppanuuksien laajentamiseen ja monipuolistamiseen.
- + Ilmastopolitiikan toimintaohjelma, Oikeusvaltiokeskus ja Opetusalan osaamiskeskus FinCEED sekä vesidiplomatian alalla tehty työ vahvistavat sektorirajat ylittävää yhteistyötä.
- + Julkisen ja yksityisen rahoituksen yhdistäminen on lisännyt kestävän kehityksen kokonaisrahoitusta ja kehitysvaikutuksia.